Numĕrul 13. Adaus la Numĕrul 69 al „Dreptății“ din 26 Martie (7 Aprilie) 1894. Anul I.

FOAIA DE DUMINECĂ

A ḌIARULUI „DREPTATEA“.

Editor: **Dr. Cornel Diaconovich.** Redactor responsabil: **Dr. Valeriu Branisce.**

Castelul Peleș.

In munții Carpaților, la piciorul muntelui Buceciu, din vremuri vechi, după obiceiul strămoșesc un Domnitor al țěrii românești, spre mărirea lui Dumneḍeu și spre amintirea sa a ales un

Loc de mănăstire
Pentru pomenire.

Și s'a ridicat mănăstirea Sinaei. Din munții umbroși cu păduri seculare sunetele de clopote rĕsunau intr'o armonie de evlavie, și rugăciunile fierbinți ale celor retrași din lume sĕ inălțau spre ceriuri implorând fericirea neamului pămĕntesc.

Acest loc majestos nu putea sĕ scape privirei pătrundĕtoare a Reginei poete, care avĕnd menirea de a fi mândria neamului românesc, când s'a urcat pe tronul țĕrii, cu inima fierbinte de iubirea poporului sĕu, a căutat sĕ inalțe și sĕ ridice la mărire tot ce era sub sceptrul ei, la o mărire, spre care gândul ei poetic sĕ avĕnta.

La Sinaia tovărășia muntelui cu bradul presintă ochiului tabloul frumseței selbatice a naturei, a cărui liniște măreață e intreruptă de sgomotoasele unde ale Peleșului ce se rĕsfață prin îngusta-i și stâncoasa-i albie adâncă.

De murmurul de isvor și tablourile mărețe a fost adânc mișcat sufletul artistic a Reginei Elisabeta a României, și in mijlocul acestei naturi frumoase a căutat „Carmen Sylva“ sĕ-și ridice un popas, din care in liniște, in mijlocul armoniei selbatice sĕ-și incordeze lira, dând curs simțirilor poetice și gândirilor mărețe ale sufletului sĕu.

Sinaia inainte cu douĕḍeci și cinci de ani era un loc necunoscut de lume, călĕtorii din Ardeal in România numai, cunoșteau mănăstirea.

Cu ocasiunea fericită a venirei pe tronul României a măreţului vlăstar al familiei Hohenzollern, a cărui domnie nu este decât un lung drum de fapte mărețe și glorie pentru țară, și a căsătoriei sale cu Princesa de Wied actuala suverană a României, peste mândra țară a libertății s'a revĕrsat binecuvĕntarea cerească.

Coroana regală bătută din fierul tunurilor câștigate la Plevna s'a pus pe capul Principelui României. Iar apoi căpitanul mare in rĕsboi ca Mihai Viteazul, s'a arĕtat mare și in vremuri de pace. Lângă dĕnsul strălucea mândra Regină poetă, care socotește de familie a sa poporul românesc.

Pentru acest popor ea trăește și cântă.

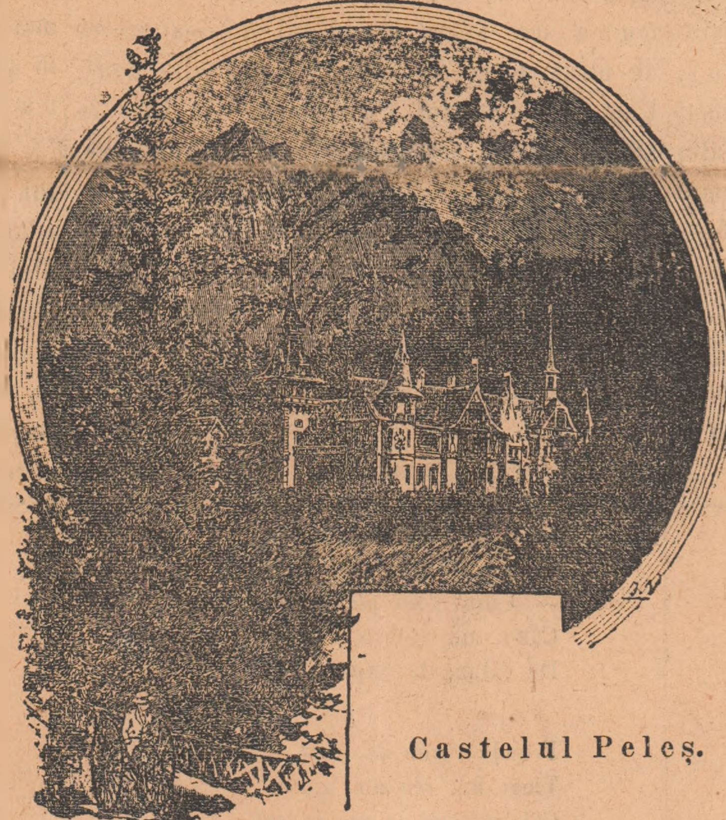
Pe malurile Peleșului artisticul suflet al Reginei a proiectat un palat, in munți, la Sinaia, din mijlocul frumseții naturei sĕ rĕsară o operă de artă omenească.

Astăḍi Sinaia nu mai este o mănăstire solitară inchisă intre munții selbatici: din depărtare sclipesc turnurile colorate sub bătaia razelor de soare, dovedind existența palatului regal din Sinaia, numit castelul Peleș.

Din ferestrele gotice spre seară sĕ revarsă luminile blânde din salele palatului, turnurile numĕroase sĕ bat in culori la lumina sorilor electrici, din mijlocul unui parc sĕ ridică cu gruparea sa de clădiri măreţul castel, in care s'a intrupat gustul Reginei poete.

In castelul Peleș s'a născut Princesa Maria unica copilă a perechii regale române, a cărei ireparabilă perdere timpurie a atins cu multă crudime inima simțitoare a Reginei Elisabeta.

In castelul Peleș e astăḍi reședința de vară a M. S. Regelui Carol I, și castelul Peleș a fărmecat intr'atâta lumea română, incât din locul singuratec și retras in munți unde odinioară nu era decât o mănăstire, astăḍi pe cărările și stradele tăiate și clădite in munte, impręștiate printre păduri și copaci, mândre sĕ ridică o sumă de vile care de care mai frumoase.

Castelul Peleș.

Dintr'o singură mănăstire a ajuns astăḍi un oraș, care cel ce îl vede, îi face impresia unui rai pămĕntesc, unui loc care ar fi chiar din povești.

Aerul de munte, frumsetea frumoasă a vilelor, grădinilor, drumurile frumoase ce străbat in sus și 'n jos la deal și la vale, pădurea cu falnicii bradi, peleșul șerpuitor cu tânguirea-i de apă, îți inalță fiinţa, ca sĕ simți și sĕ veḍi puterea naturei și măreția artei omenești.

Sub umbra arborilor de munte, in auḍul șoaptelor pârîului Peleș, sub adierea lină a frunzelor de vĕnt, și in palatul inpodobit cu toate frumsețile producțiunei artistice, acolo Regina poetă, urisitoare castelului Peleș in liniștea sa a cântat cu delicate accente poetice adâncile mișcări ale sufletului sĕu.

De acolo cu veselie sĕ 'ndrepta prin munți spre „Vêrful cu dor“, de acolo își spunea dorul și jalea.

Astăḍi insĕ Regina poetă a părăsit acele locuri alese ale inimei sale, astăḍi nu mai sĕ bucură de frumusețea și mândria care in munte s'a realisat după gândirea sa artistică, căci astăḍi petrece departe de acele locuri, astăḍi sĕ găsește in Neu-Wied, unde sufere sub povara boalei. Gândul ei insĕ tot spre țara iubită și locurile iubite sĕ indreaptă, și apăsată de greutatea boalei și astăḍi din depărtare lira ei resună:

Ori de câte-ori pe-aici
Trece-un stol de rîndunele,
Mi se pare că-'mi vorbesc
De pămĕntul țĕrii mele.
. . . .
. . . .
Plâng gândind la România
Și la Peleșu-mi iubit.
. . . .

Știrile de pe urmă anunță că sănĕtatea M. S. Reginei poete s'a inbunătățit mult, și astfel sĕ crede că in curĕnd va veni timpul ca sĕ revadă „România și Peleșu-i iubit“.

Frumusețile ce ne ofere Sinaia și mărețul castel Peleș, căruia i s'a dat numele după rîulețul ce in poala castelului curge, in lunile de vară e unul dintre cele mai plăcute locuri de petrecere, de cură de aer, și de apă rece. Roiuri de lume sĕ preumblă prin grădinile publice la sunetele armonioase ale musicilor cari resună pe 'nserat.

Majestatea Sa Regele Carol I își petrece o mare parte din lunile de vară in acest cuib de frumuseți ale naturei și artei; din castelul Peleș sĕ datează vara decretele regale; in Sinaia petrec vara cercurile cele mai distinse din societatea românească.

In castelul Peleș petrec timp indelungat Altețele Lor Regale Principele moștenitor Ferdinand al României și Princesa Maria.

Castelului Peleș i-a căḍut fericirea de a fi locul nașterii Principelui Carol, cea mai tinĕră odraslă a glorioasei familii de Hohenzollern in România.

Gândirea unui intreg neam cu entusiasm sĕ indreaptă spre acel măreț palat, unde a vĕḍut lumina ḍilei cel d'intâi fiu al mărețeі dinastii romane, născut pe pămĕntul României libere; și in pieptul fie-cărui Român gândul sĕ alintă, că de aceasta odraslă născută in țara libertății, este legată fericirea unui popor.

Sinaia este ridicată la splendoarea sa de astăḍi de Regina poetă a României, și spre

Sinaia privim cu mândrie toţi Românii, căci acolo sĕ incorporează frumseţea naturei in armonie cu puterea artistică, şi Sinaia adăposteşte tot ce e mai scump unui intreg neam.

La Sinaia, leagănul măririi dinastiei de adi a ţĕrii româneşti, cu dor privim, din ţara noastră in care suferim persecuţiunile neomenoase ale stăpânitorilor de astădi ai Ungariei. Cu drag şi duioşie privim spre fraţii nostrii de dincolo de Carpaţi, pentru cari a rĕsărit soarele libertăţii, sub al cărui raze ei sĕ avêntă spre un falnic viitor: pe când noi gemem sub apăsarea maghiară.

Durerile şi necasurile ce nouĕ ne causează urgia maghiară insĕ, nu ne vor infrânge, şi va sosi timpul când in rêndul celoralalte neamuri vom trăi şi noi in libertate.

Privim cu speranţă spre acel castel Peleş, care e simbolul unei armonii a naturii şi artei, şi in care sĕ adăpostesc representanţii progresului şi ai libertăţii: Mărirea viitoriului!

Intêmplări de preste sĕptămână.

In sfêrşit linişte şi intre Unguri. Sau cel puţin aşa ar trebui sĕ fie. Idolul lor şi-a inceput somnul vecinic in pământul ţĕrii, carea atât de mult a suferit din pricina lui şi căreia el cât a fost in viaţă i-a intors spatele. Acum doarme liniştit. Nu mai trimite din Turin scrisori in urma cărora toată suflarea ungurească-şi eşia din minţi; acum ar trebui sĕ fie date la o parte şi ideile şi visurile de stat unitar maghiar, şi sĕ priceapă domnii dela putere, că numai in bună şi frăţească inţelegere cu celelalte popoare conlocuitoare se poate ocârmui aceasta frumoasă ţeară spre binele şi fericirea tuturora. Maghiarii insĕ tot maghiari remân; sângele lor neastêmpĕrat va mai da destule prilegiuri la certe şi neinţelegeri intre fiii iubitei noastre ţeri. — Semnele le avem deja in procesul contra Memorandului.

Curia reg. din Budapesta chiar in diua morţii lui Kossuth — 8|20 Martie — a respins cererea de nulitate inaintată contra acestui proces din partea fruntaşilor şi vrednicilor luptători ai mult cercatului nostru neam. — Acest proces uriaş nu este al unor persoane singuratice, nu al celor ce au compus şi presentat Maestăţii Sale memorandul, — scriptura plângerilor indreptăţite ale Românilor, — nu este nici numai al ardelenilor, ci e procesul unui popor asupritoriu in contra altui popor asuprit şi nedreptăţit: e procesul in contra tuturor Românilor. Prin el se pregăteşte o lovitură crâncenă la viaţa noastră naţională. — Se cuvine deci, ca Românii din toate patru unghiuri ale ţĕrei sĕ fie de faţă la pertractarea lui — barem prin deputaţiuni, — care pertractare va avé loc in Cluş la 1 Maiu st. n., adecă tocmai in sf. sĕrbători de Paşti.

Altă dovadă, că Maghiarii şi stăpânirea actuală nu vor sĕ traiască in bună inţelegere cu celelalte popoare conlocuitoare, e şirul lung şi nesfêrşit al proceselor de presă, prin cari buna şi inţeleapta stăpânire ar vrea cu tot preţul sĕ nimicească pe aprigii luptători ai drepturilor noastre. In numĕrul de Dumineca trecută amintisem, că Tribuna din Sibiiu a avut al 12-lea proces de presă şi că in curênd va avé alte douĕ. Unul din acestea s'a terminat la Cluş in 22 Martie st. v. cu resultatul tuturor proceselor intentate contra Românilor. Causa acestui proces fiind o adresă de aderinţă adresată dlor A. C. Popovici şi N. Roman când fuseră condamnaţi in procesul contra Replicei, autorul aderenţei, dl Simion Bratu din Mihalţ e condamnat la 100 fl. pedeapsă, dl A. Balteş ca redactor al Tribunei la 60 fl. pedeapsă, ear' din cauţiunea Tribunei se confiscă 300 fl. — Tot in dilele acestea, anume Luni in 28 Martie v. va avé Tribuna alt proces pentru un apel subscris de invĕţătorii G. Petrovici şi A. Crăciun şi publicat in numita foaie. Când vedi atâtea prigoniri şi nedreptăţi iţi vine sĕ-'ţi perdi toată nădejdea in indreptarea lucrurilor pe cale pacinică dorită de toţi.

Alta plagă se pregăteşte in deosebi pentru noi Românii prin proiectele religionare ale guvernului, anume prin introducerea căsătoriei civile, prin care guvernul vrea sĕ infigă cuţitul drept in inima vieţii noastre naţionale, in legea noastră strămoşească, in credinţele şi datinele noastre moştenite dela moşi şi strămoşi. Discuţiunea asupra acestui proiect de lege e aproape de sfêrşit, se va pune la vot şi apoi se va trimite in casa magnaţilor, ca sĕ-şi dee şi acestia judecata asupra lui. — Dacă Sêrbii au protestat in adunările lor poporale contra acestui proiect de lege; dacă chiar şi o parte foarte insemnată a inşişi Maghiarilor — in frunte cu episcopii lor — l'au respins ca pe unul, care numai destrăbălare şi demoralisare va produce in sinul credincioşilor: cu atât mai vêrtos sĕ ridicăm şi noi vocea de nou şi in mod cât se poate mai impunĕtoriu contra acestui proiect de lege păgân, mai ales după ce ştim, că prin el se tinde in prima linie la stirpirea vieţii noastre naţionale.

Datorinţă avem sĕ o facem! Şi inceputul s'a făcut deja prin convocarea unei adunări poporale in Alba-Iulia din partea dlui advocat Mateiu Nicola şi a dlui ppresb. Nicolau Ivan. Acesteia îi vor urma celelalte multe din toate părţile locuite de Români; se vor convoca asemenea adunări de protestare şi in Banatul nostru, unde datorinţă sfântă avem sĕ grăbim cu toţii, — şi umĕr

---

FOIŞOARA.

Cântece ostăşeşti.

— Culese de I. Pop Reteganul. —

Fă-mĕ Doamne ce mi face,
Fă-mĕ Doamne pic de lapte
La 'mpĕratul in cetate,
Sĕ vĕd nemţii cum s'or bate
Cu răgute neinvĕţate.
De pe Someş (Ardeal).

Fecioraşii din cordun
Par'că stau numai la fum
Tare-s negri şi pârliţi
Par'că-s la foc cărcăliţi;
Nu-s negrii de ţitură
Nici de altă 'nvêrtitură,
Da-s negri de apa rea
Că n'au după ce o bea!
Din Feldru (l. Năsĕud).

Fire-ai maică blĕstămată
De ce nu m'ai făcut fată
Sĕ torc cu tine pe vatră,
M'ai făcut maică fecior
Neamţului de ajutor;
Când am fost maicei mai drag
M'a jurat Neamţul sub steag.
De pe Someş (Ardeal).

Frundă verde de stĕjar
Ce plângi maic'aşa amar?
— Cum n'oiu plânge cu bănat
Când aud că eşti luat
De cătană la 'mperat?!
Din Reteag.

Frundă verde de lemn scris
Tinĕr fiu, rĕu am ajuns,
Câţi oameni la noi in sat
Toţi la mine s'au uitat
Sĕ mĕ veadă depărtat
De părinţi şi de al meu sat;
Pe mine m'au despărţit
Ca şi ceriul de pămênt!
Din Ighiu (l. Alba-Iulia Ardeal).

Frundă verde foaiă lată,
Neamţule, crucea te bată,
Iai feciorii dela tată
Şi drăguţii dela fată.
De pe Someş.

Frundă verde măierană
Dusus'a badea cătană,
Nu mi ciudă că s'a dus
Ci mi ciudă că n'a spus
Sĕ-i fac merinde de ajuns,
Da merinde faceiaş,
Nu şciu cum trimiteiaş!
Sfânta lună-i jumĕtate,
Nu s'a şti băga-'n cetate;
Sfântu soare-i rotilat
N'a şti mere la Arad.
Din părţile Crişului.

La masă de os de pesce
Beau voinicii călăresce
Şi-apoi sĕ duc cătănesce.
Badea-i negru murgu-i negru,
Murgu-i negru de drumuri
Badea-i negru de gânduri,
Murgu-i negru de purtat
Şi badea de supĕrat.
Din Rodna-veche.

Mânce-te focul Ardeli
Mare esci şi eu n'am heli! (loc).
Mânce-te focul Arad
Mândru esci incungiurat
Şi cu boltă şi cu tĕu
Cu feciori din satul meu!
Din Haţeg.

Mergi drace-'n cancelăriă
Şi te bagă-'n cel ce scrie
Feciorii la cătăniă;
Bagă-te şi printre cărţi
Bagă-te in domni in toţi!
Din Reteag.

Munte, munte, pieatră seacă
Lasă voinicii se treacă

la umĕr cu puteri unite şi cu glas puternic sĕ protestăm contra noului atac la cele mai sfinte drepturi ale noastre!

Sperăm, că nici un Român adevĕrat nu va lipsi dela aceste adunări!

E drept, că inţeleapta noastră stăpânire caută sĕ ne impedece in manifestarea protestărei, şi — după cum cu durere şi justă indignare aflăm — deja a şi inceput a ne impedeca prin oprirea adunărei de protestare de la Alba-Iulia, despre care tocmai acum scriem, — dar, noi totuşi sĕ nu ne dăm inapoi. Va opri stăpânirea prin uneltele sale ţinerea acestor adunări in 10—20, in 30 de locuri, dar dela o vreme va vedé, că aceasta tot nu merge. Poporul baştinaş, care contribue la susţinerea statului in umbra căruia ea işi joacă mendrele, nu poate fi total oprit in manifestarea voinţei sale, nu poate fi total amuţit. El işi va cere cu insistinţă recunoaşterea drepturilor sale, şi va sili pre cei chiămaţi sĕ i-le şi recunoască.

Sĕ fim deci gata, sĕ alergăm la aceste adunări indată ce vor fi convocate!

Stăpânirea disoalve-le, alunge-ne de la ele dacă are curagiu!

Despre dreptul de ereditare sau moştenire.

Testament verbal.

Obvin de multe-ori casuri, că testatoriul nu are timp se facă testament scris, sau nu se află in grabă persoană, care se ştie face testament in scris; in aceste casuri e bine, dacă se face testament verbal adecă cu vorba.

Dacă testatoriul face testament verbal — adecă spune cu vorba voia sa cea din urmă in privinţa averei sale pentru casul de moarte, — atunci e de lipsă, ca patru martori se fie de faţă dela inceput până in sfĕrşit; dela aceşti martori nu se recere se ştie scrie, dar toţi trebue se priceapă bine limba, in care testatoriul, — a spus testamentul sĕu:

Testatoriul trebue singur cu vorbe clare şi curat inţelese se spună voia sa ultimă, şi cumcă voeşte ca această disposiţiune se fie privită de testamentul sĕu verbal.

Martorii apoi dau erezilor următoriul atestat care cuprinde testamentul verbal:

Noi subscrişii Iuon Albu, Nicolae Negru, Sulfina Bădescu şi Petru Albota adeverim, cumcă la 20 Martie 1894 după amneaz la 4 ore am fost chemaţi ca martori testamentari la casa lui Nicolae Gerga locuitor in Gilad Nr. casei 218, şi cumcă fiind noi toţi inpreună şi deodată presenţi Nicolae Gerga cu mintea sănătoasă şi cu vorbă clară şi de noi bine inţeleasă in limba românească a făcut următoriul testament verbal:

1. Toată averea lui mişcătoare şi nemişcătoare o lasă fiului sĕu Ioan cu acel deoblegământ, ca acesta se fie indatorat a ţine in binele testat pe mama sa Saveta până la capĕtul vieţii ei, — şi se plătească suroarei sale Sabina adecă fetei testatoriului ca parte de moştenire dela moartea sa până intr'un an 500 fl. adecă cinci sute de fiorini.

2. Toate datoriile, ce se vor afla şi se vor dovedi, va fi fiul sĕu Ioan indatorat a le solvi.

Adeverim mai departe, cumcă după spunerea acestui testament verbal testatoriul Nicolae Gerga a declarat, că această ultimă voinţă a sa se fie privită de testament verbal.

Gilad, la 30 Martie 1894.

(Subscrierile martorilor.)

Acest atestat il poate scrie şi o persoană, care n'a fost martor testamentar.

Succesorii sau moştenitorii trebue se grijască ca după moartea testatoriului acest atestat ca testament verbal se fie presentat cu insemnarea de moarte din partea judeţului cercual, şi ca martorii se fie citaţi, ca se intărească cu jurământ testamentul verbal, despre care ei au dat atestat.

Testamentul verbal numai atunci are valoare, dacă testatorul dela diua facerii testamentului socotind până in trei luni a murit, căci dacă testatorul a trăit mai mult de trei luni după facerea testamentului, testamentul verbal perde puterea legală; numai un cas esistă de testamentul verbal işi păstrează valoarea: atunci, când testatoriul a trăit mai mult de 3 luni după facerea testamentului; adecă, dacă testatoriul după facerea testamentului verbal până la mortea sa (măcar şi un an de dile se fie) a fost in astfel de stare, de n'a putut face alt testament, adecă a fost aşa de bolnav de n'a putut vorbi pe inţeles, sau şi-a perdut cu totul graiul, sau i-s'a tulburat mintea.

Testament privilegiat.

Testamente privilegiate sunt acelea, cari se fac in acel timp şi pe acel teritoriu, când şi unde grasează o epidemie cu decurs rapid, adecă cu moarte grabnică, cum e colera; deci in astfel de comună, unde a erupt o epidemie cu moarte grabnică se pot face testamente privilegiate.

Testament privilegiat poate face şi acea persoană, care se află pe naiă in marea deschisă; — in têmp de rĕsboi incepând dela diua, in care se pun trupele pe picior de rĕsboi, până la publicarea păcii, toate acelea persoane, cari stau in serviţiu de apĕrare, sau dacă şi nu stau in serviţiu de apĕrare, dar se află pe un teritoriu incungiurat de inimic, pot face testament privilegiat.

Aceste testamente pentru aceea se numesc testamente privilegiate, pentru că legea pretinde mai puţine formalităţi la facerea lor, adecă:

Dacă testatoriul a scris şi subscris testamentul sĕu — atunci nu trebuesc martori.

Dacă testamentul e scris de mână străină atunci ori ştie testatoriul scrie ori nu, se recer numai doi martori, d'intre cari e destul dacă numai unul ştie scrie, şi dacă martorii au trecut de 14 ani; la locul de epidemie cum e colera, bubele negre, tifosul şi alte boale contagioase, nu se recere, ca martorii se fie toţi intr'un timp de faţă; aici e destul, dacă martorii au fost pe rênd unul după altul chemaţi, dar naintea fie-cărui martor testatoriul a repetat testamentul sĕu.

Testamentul verbal numai atunci remâne in valoare, dacă testatoriul a murit până in trei luni dupăce a incetat starea escepţională, adecă până in trei luni după incheierea păcii

---

Se treacă la ciobănie
Se scape de cătănie.
Cătănia cui îi bună?
La feciorul fără mumă.
Cătănia cui îi dată
La feciorul fără tată.

Din Reteag.

Neamţule-'n compania ta
Nu-i frumos ca badiţa;
Neamţule-'n şireagu teu,
Nu-i frumos ca mândrul meu!

Din Reteag.

Neamţule! Credinţa ta,
Sĕ-ţi fi sĕcat seminţa!
Când îs pruncii mititei
Tu nu ţii seamă de ei,
Dar când pruncii se ridică
Neamţu la mĕsură-i strigă,
La cei frumoşi şi voinici
Le dă nădragi şi ţipici,
Şi curele 'ncruceşate
Tot pe bătaie gătate
Şi le dă puşcuţa 'n braţe
N'a voinice de te 'nvaţă
Că de nu ti invĕţa
Pălmi şi pumni îi căpăta.

Din Măceu (preste deal spre ost dela Haţeg).

Peatra credinţei.

Istorioară din viaţa poporului

de Coriolan Brĕdicean.

(Continuare.)

— Dḑeu se te păzească fĕtul meu şi se te poarte in pace. Şi acum spuneţi-Vĕ ce aveţi a Vĕ spune, ḑise bunica şi o luă pe altă cărare in grădină.

— Un nor acoperi luna. Nincu privi duios in faţa iubitei sale, pe care jucau pete albe, şi roşii de mişcare, amar şi bucurie.

— Zoe! tu nu ai nici un cuvênt pentru mine? Zoe! Zoe! ḑise Nincu, ce ţi-e? Te-am visat Zoe, aşa ceva n'am credut. Mai bine remâneam in codrii; ochii fiarelor sĕlbatice mai uşor îi puteam suferi, decât privirea fără iubire din ochii tei. Ce ţi-e? Nimic in asta lume nu ţine viaţa in mine, de cât dragostea mea către tine; dragostea primită şi simţită şi din partea ta. Isvorul limpede al iubirei curate reoglindat in ochiul teu sĕ poate se-l aflu tulburat? Prin cine? şi pentru ce? Zoe! spune-mi; umbra indoielei in credinţa ta mi-ar indrepta paşii in cetatea turcilor, singur mĕ duc in prepastie. Spune-mi Zoe! asta-i cea de pe urmă rugare a mea.

Nici un cuvênt de iubire nu putea eşi pe buzele feciorei. Cu un strigăt sfăşietor:

— „Nincule, nu me lăsa!“ cădù ea in braţele iubitului sĕu, care o stringea cu toată ardoarea la piept.

— Aşa stătură ei câteva clipe. Deodată se audi un mic sgomot. Indrăgostiţii reintâlniţi nu-l audiră. Dar... sĕ aud paşi de oameni prin grădina vecină, ḑise Sanda apropiindu-se de tineri.

— Păzeşte-te Nincule, ḑise bunica şi luă pe Zoe de mână. Nincu sărută pe iubita sa pe frunte şi ḑise:

— Ori ce va fi cu mine, până nu audiţi că am morit, Zoe se aştepte după mine, căci mai degrab voesc se-mi perd viaţa, decât dragostea ei!

Ingânând bineţă, bunica plecă cu Zoe către casă.

Nincu trecu prin gardul de pari desfăcut mai de 'nainte in grădina Nanei Sanda şi tocmai când vrea se intre in ocol, răcni un glas:

— „Ăsta-i, prindeţi-l!“ El e Nincu Belu! şi patru turci săriră pe el.

Nincu trasĕ cu piştolul in cel dintâi şi-l culcă la pămênt, pe al doilea îl lovi in cap cu ţeava şi ăstmod făcĕndu-şi loc, sări in ocol — dar alţi patru turci puşi la străj i săriră in spate şi după o luptă sĕlbatică totuşi îl legară şi îl duseră in cetate.

Tot oraşul s'a ingrozit de cele intêmplate cu Nincu, vĕtaful feciorilor, alesul Zoei, celei mai alese dintre fete. Pe cei 2 turci i-au ingro-

sau eliberării din locul incungiurat de inimic in timpul de resboi; — sau trei luni după ce a ajuns naia in port, sau trei luni după ce in respectiva comună a incetat epidemia.

Și la testamentul privilegiat esistă acea escepțiune ca la testamentul verbal, că adecă și acest testament remâne și peste 3 luni mai departe in valoare, dacă se dovedește, că testatoriul n'a fost in stare se facă alt testament, adecă a fost tare bolnav, a perdut graiul ori mintea.

Cronică.

Dăruiri frumoase. Baronul Iosif Rudics a dăruit academiei de științe din Bpesta suma de 100,000 fl v. a., museului național și reuniunii pentru artele frumoase tot de acolo 46,596 fl., comitatului Bács 242.967 fl, orașului Sabatca 34.647 fl.

La cioroborul din Budapesta. Mâhnirea celor buni din poporul nostru este incă mare asupra acelora cari dintre noi s'au dus la nunta jidană-maghiară din Budapesta. Și astădi ni se trimite insemnarea mai multor rătăciți, mai cu seamă din cercul vestitului fibireu al Ciacovei. Ni se scrie adecă, că acest slușbaș vrășmaș și cu capul amână ar fi dat poruncă aspră notariului din Stamora-română se ducă la acea nuntá pe câți va putea și cum îi va putê prinde. La acel notariat aparțin cumunele Berini și Cerna. Pentru a putê face mai ușor treabă, s'a făcut chiar și aceea că foile românești nu s'au dat ca și până acuma preoților și invețetorilor și oamenilor cu carte dintre popor numai ca acestia se nu poată fi bine orientați. Cu toate aceste preoții și-au făcut datorința. Din Berin nu s'a dus nici unul. Este vrednicia preotului dl Stefănescu și a bunei ințelegeri intre poporul credincios și fălos că este român. Din Cerna s'au furișat doi inși cam slabi de înger, insĕ numai până la stațiunea căii ferate de la Jebeliu. Aici insĕ apucând a ceti „Foaia de Duminecă“ a „Dreptății“, oamenii, spre lauda lor fie dis și spre rușinea celor ce au voit se-i poarte de nas și se-i facă de rîs și de batjocură, s'au intors acasă. Acesti doi oameni sunt Toma Vermeșanu jude al doilea și Iuon Trut (Stampoc). Din Stamora-română numai o oaiă rătăcită s'a găsit, anume Iuon Sĕcoșanu, despre care se dice că moare de dorul de chinejie, la care in veci tot nu o se vie, ci numai de rîs o se remâie.

Jurămêntul recrutelor. Duminecă in 1 Aprile nou adecă tocmai in diua in care au ingropat in Pesta pe Kossuth, pe cel mai mare dușman al impĕratului, s'a intêmplat că toate recrutele de la oastea impĕrătească au jurat din nou in toată țara credință impĕratului. La punerea jurămêntului ostașii și aici in Timișoara au mers pe ulițe cu musica și a fost o paradiă cătănească strălucită. Fiecare ostaș a jurat in scumpa limbă a maicii sale, Românii românește, Sêrbii sêrbește, ș. a. și tuturor s'a făcut după legea sa slujba bisericească. La ostășime tot se mai cinștesc incă drepturile naționale și bisericești ale fie-căruia fără deosebire și de o potrivă.

Românul nu vre se fie Ungur. Din Arad ni s'a spus o intêmplare foarte minunată. Intr'o treabă de proces la judecătoria din Arad adecă președintele a luat la intrebări pe un plugariu român, care avea un nume ce sĕmĕna cam a ungurese. Președintele deci voia se vorbească cu omul nostru unguresște, insĕ nu căpĕta rĕspuns pentru că omul era Român și vorbea numai românește. Președintele de la o vreme cam necăjit se resti cu gura către om dicêndu-i: „D'apoi DTa nu este Ungur?“ Omul nostru spăriat își făcu cruce și respunse: „Doamne ferește-mĕ, Domnule, nu sunt Ungur. Eacă și oamenii acestia sunt din satul nostru, intreabă-i, ei incă știu că eu sunt om cinstit, nu sunt ungur.“ Președintele făcu ochi mari vĕdindu-se amăgit, căci el nu știa, că tocmai in satul acelui om Ungurii au o veste cam slabă, eară omul nostru cugeta că președintele vre se-l invinovățască.

Avisare. Fie care locuitoriu al țĕrii, care plătește suma de contribuțiune recerută de legea electorală fie după pămênt sau după alta avere sau venit, are se fie scris in lista alegătorilor de deputaț dietali. Dară care până in 3 15 Aprilie 1894 nu va fi solvit contribuțiunea de până la finea anuluî 1893 și îi va lipsi și macar numai $^1/_2$ cruceriu, pe acela nu-l scrie comisiunea in listă. Conscrierea alegătorilor din fie-care comună se va intêmpla in luna lui Maiu a. c. La toată intêmplarea este bine și de lipsă ca in tot locul se ne interesăm cu totadinsul ca cât de mulți Români indreptățiți se fie conscrisi intre alegătorii țĕrii și se ne interesăm din tot sufletul ca poporului se nu se intêmple vr'o nedreptate fie din vina sa fie din vina altora. Dreptul electoral este un drept sfânt și un drept puternic, se nu-l luăm dară in nimica mai ales intr'o țară cu conștituțiune și cu atâtea popoare feliurite.

Cine sunt aleși la sinoadele diecesane? Invităm pe toți binevoitorii causei bisericei romane gr. or. se nu pregete a ne avisa scurt și precis despre resultatul alegerilor de deputați sinodali, ce se vor intêmpla Dumineca in 8 Aprile nou și despre al scrutiniilor din 15 Aprile nou. Raportele din deosebitele comune se pot face și pe o cartă de corespondință, conținênd locul, datul și conducerea alegerii, apoi numĕrul votanților, a candidaților și a voturilor date.

Apĕsarea Voitecenilor. Stăpânirea a dat voiă și poruncă ca preste 900 lanțe sau jughere de pămênt din așa numitul „Überland“ din comuna Voitec sĕ se vindă mai cu seamă locuitorilor mai sĕrmani, ca se aibe unde lucra și de unde trăi cu familiile lor și se nu fie siliți a ieși din satul și din țara lor și se iee lumea in cap. Antistia și notariul satului insĕ au lucrat tare in potrivă, așa in cât partea cea mai mare a pămêntului a ajuns eară in mâna celor mai bogați. Preste o sută de familii au rĕmas fără parte din acel pămênt. Această mare nedreptate și lucru fără de suflet a indemnat pe oamenii apĕsați sĕ se ințeleagă frățește, Români și Nemți, și sĕ se plângă oblu la ministeriu. Cei cu pĕcatul in suflet au umblat cu câte toate ca se infrice și se sparie oamenii necăgiți pentru ca se tacă și se rabde nedreptatea. Dară oamenii au stat și stau zîd pe lângă dreptul lor și in dilele trecute țĕranul Nicolae Ardeleanu a și fost in Pesta și a dat rugarea și plânsoarea oame-

---

pat. Nincu gemea in fiare. Zoe s'a inbolnăvit; ear obercnezul Belu n'a mai pășit peste pragul casei, ci mâne-di deloc ș'a trimis pecetul la casa orașului. Și scădea di pe di din puteri așa l'a frânt nefericirea unicului sĕu fiu.

VIII.

Trei luni au trecut dela intêlnirea celor 7 orășeni cu sergentul Stegariu in moara dela Lugoșel.

Anul 1715 a fost an bun, bucate și poame a dat Ddeu destule. — Dupăce fiecare ș'a câștigat hrană și nutreț pe earnă, și după ce s'au pus toate in bună rênduială, unul ș'a lăsat casa in grija feciorului, altul in grija tatălui sau moșului sĕu, și precum au căpĕtat poruncă așa au plecat fiecare in satele lui impărțite, ca se adune date intemeiate despre toate cele de lipsă armatei impĕrătești.

Alexa Lupu o luase către Făget, căci pe aceea liniă era cunoscut mai cu toți oamenii, fiindcă in casa sa cea mare din drumul Făgetului ținea și birt și avea ocol larg și grajd mare — și toți trăgeau la el in dile de têrg, sau când veneau la Lugoș. — Serafin Coregia o apucă către Șdiora, Peștere, Mĕrul, căci in cărăușiile lui prin aceste părți brotind mai mult, la ori și care om de frunte din aceste ținuturi, era om cunoscut.

Pavel Căpeța porni spre Buziaș, Ghiță Barbu spre Buza Turcului, căci pe acolo erau ca și acasă inprietenindu-se pe la têrguri pe cari le cercetau regulat. Erau cunoscuți cu toți preoții, invĕțătorii, negutătorii și măistorii din aretul acela.

Pe Niță Preda a rĕmas granița Sebeșului, Mehadiei, Mehedicei, până la Rușava; căci soția lui era fiica fostului bulibașă Țepeneag din Bozoviciu, om cunoscut tuturora prin voinicia sa, și vestit prin moartea vitejască suferită dela Turci pentru legea creștină și apĕrarea neamului sĕu, precum arată și cântările in stichuri lățite mai la fiecare om de carte. Ástmod după socrii Niță Preda a fost inrudit cu cele mai multe și mai de frunte familii din graniță.

Din cei 7 ortaci numai obercnezul Belu trebuea se șadă acasă și pentru ca se nu atragă ochii turcilor asupra mișcării pornite, și pentrucă mâna lui cea dreaptă, voinicul sĕu fecior Nincu era pribeag, fugit in păduri ca se nu-l ajungă ura lui Asan, carele s'a prins se-l piardă; ș'apoi Partenie, omul de incredere al lui, zăcea inchis in zidurile intunecoase ale turnului din cetate; astfel obercnezul era mai singur singurel in casa sa.

IX.

Prietenii sei erau duși, cum sciți, in mare treabă. Nici cine se-l mângăe, nici cine se-i dee sfat nu are.

Baba Iosana, sora sa, îi câștiga casa, cu Eremia fostul strĕjar, care după intêmplarea cu Partenie a rĕmas slugă la casa obercnezului. Baba Iosana când gâta cu toate, sĕ da după cuptor cu furca și torcea tăcută și supĕrată și numai când eșea obercnezul in altă odae, ori când dormea ofta și suspina și șușcăia dela inimă — căci și ei îi era lumea neagră, dar n'avea ce face.

Așa trecu sĕptĕmână după sĕptĕmână șase la numĕr, fără vr'o schimbare, spre bine.

Moș Belu se preumbla cu pași lini prin casă, ear soru-sa torcea.

— Ah, căci m'am născut! Fiul meu iubit șade in lanțuri și nu pot știi in ce di îi vor stinge tinera sa viață. Numai bietului Stan și fiicei sale se nu i-se 'ntêmple ceva dela turci, pentru nesocotința fiului meu. Și Nincu nefericitul de el, se cuteze a se apropia de oraș, când știa ce-l așteaptă. Mare ești Doamne! Câtă putere, câtă tărie, câtă cutezanță ai dat iubirei adevĕrate. Ce pĕcate ale moș strămoșilor trebue se rescumpere el acum cu suferință amară; un fiu in floarea vieții, și un tată frânt de bĕtrânețe!

Așa sĕ tânguia obercnezul Belu di și noapte necurmat, de când a picat fiul sĕu Nincu in ghiarele turcilor.

nilor la locul potrivit de la ministeriu unde sa și primit rugarea și a intrat in protocol. Acuma de acolo se așteaptă limpezirea lucrului și facerea dreptății. Oamenii apĕsați sunt ințeleși a-și lua pe un advocat român harnic de apĕrătoriu la vremea trebuinței.

Beția este primeșdioasă. La têrgul de sĕptĕmână din Cermeu lângă Arad plugariul Ion Urechiatu a vêndut cu 130 fl. porcii sei și apoi și-a petrecut cam binișor in birtul de rachiu al jidanului cu ortacul sĕu Flore Selăgian. De la o vreme ies amêndoi afară se meargă la drum către casă. Urechiatu insĕ n'a putut mult merge, ci cădu intr'un șanț și acolo adurmi. Pretinul sĕu Flore frumușel ii fură banii toți. In sfêrșit insĕ toată treaba a ajuns la tribunalul criminal. La pertractarea finală mai deunăḑi bunul pretin Selăgian a incercat sĕ se mântuie cu vorbe de nimica că pentru acea i-a luat banii că se temea că altu ii va fura; mai târḑiu insĕ nu i-a dat banii peutru că ii cerea mai mult. Tribunalul insĕ l'a osêndit pe șese luni prinsoare grea.

Economiă.

Altoirea pomilor.

„Pomul, care-i de neam bun, nu mai trebue altoit!“ așa auḑii pe unii oameni ḑicênd, când ii indemnam se-și altuiască pomii. Drept e că pomii de soiu bun produc poame bune, dar și aceea e drept că poamele lor nici când nu sunt atât de bune ca cele de pomi altoiți, prin urmare nici nu sunt așa bine plătite, când e vorba de vindarea lor. Ba, vin casuri inainte, unde pom de soiu bun, produce poame foarte rele, pădurețe, de nu l'or altoi. De unde, de sine urmează, că pomii trebue se-i nobilităm, se-i altoim, dacă voim ca se ne aducă roade multe și bune. Cu deosebire merii, perii, cereșii și vișinii nu-i ertat se rĕmână nealtoiți, ear alte soiuri de pomi mai pot rĕmânea și nealtoite, dar de le-om altoi, nu ne vom căi.

Sunt mai multe soiuri de altoire, din cari mai insĕmnate sunt: copularea, altoirea in crepatură, altoirea sub coajă și ocularea, adecă nobilitatea in ochiu seau mugur.

Despre ele vom vorbi aci cât numai se poate de scurt și lămurit totodată, dar se știm mai intâiu de ce avem lipsă de altoire?

La altoire avem lipsă: 1) de pomul pădureț, care vine altoit; 2) de crenguța nobilă, din care altoim; 3) de unelte potrivite și 4) de ceară seau alifiă de pomi. Se ne dăm dar mai intâiu seama despre acestea apoi se ne invĕțăm a altoi.

1. Pomul, in care voim a altoi, trebue se fie sănĕtos și tinĕr, mult de va fi de grosimea brațului, dar mai buni sunt cei subțirei numai ca penele de scris și ca degetele omului. Dar, s'ar mai ivi intrebarea, că de unde pădureți? La aceasta intrebare respundem: Pădureți putem avea de pe câmp, din păduri și tufișuri, dela prietini ori că-i avem cultivați anume prin sĕmĕnare. La timpul sĕu colo la toamnă, vom vedea cum se intêmplă acest lucru, acum se vedem de lucrul ce ne stă inainte. Pomul pădureț, ori de unde l'am avea, dacă îl sădim acum, acum îl putem și altoi și apoi sădi altoit gata, dacă altoitura e făcută jos; dacă insĕ voim a-l altoi sus — atunci îl sădim acum, ear altoitura o lăsăm pe alt an. Un lucru insĕ nu-l uităm: Altoitura se o facem ori jos de tot, de un pumn deasupra pământului, ori apoi sus in coronă; la mijlocul trupinei e fără sfat altoirea. Asemenea e fără sfat amestecarea soiurilor prin altuire, adecă altuirea merilor in peri, perilor in meri ș. a.

2. Dacă dară pădureți avem, atunci vedem se ne câștigăm mlădițe nobile, crenguțe de pomi, din cari voim a avea. Acele e bine se fie luate incă in Faur ori in Mărțișor, și le păstrăm, până la folosire, in celariu in năsip. Crenguțele nobile le luăm după pomi roditori, la care le cunoaștem soiul și adecă din partea lor de către răsărit ori miaḑă-ḑi, fiind acele mai desvoltate și mai coapte decât cele din partea pomului de către miaḑă-noapte. Crenguța nobilă o luăm chiar din vêrful crengilor dela pomii cei roditori, ea nu-i ertat se fie mai bĕtrână de un an. După ce le tăiem, le legăm in mânunchiuri și insemnăm fiecare mânunchiu, ca se știm care ce soiu e, apoi le punem in celariu in năsip. Pentru trebuințele noastre nu-i de lipsă se umblăm după multe soiuri de poame, numai câteva specii avem se ne alegem, dar acele se fie in adevĕr soiuri bune, nobile, frumoase, cu bun gust la mâncare și cu preț la vindare. Astfel dar nu vom cultiva mulți pomi de vară, ci numai puțini, dar cu atât mai mulți de toamnă și și mai mulți de iarnă, fiind că poamele ernatice au prețul cel mai bun.

3. Avênd și pădureți și crenguțe nobile ne trebue unelte de altoit. Acele sunt: ferestrău mic de mână și un cuțit bun (o briceagă cu tăiușuri mici și cu un tăiuș mai mare).

4. Ceara de altuit se face in mai multe moduri, din parte-ne recomandăm cea descrisă in nrul 9 al „Foaiei de Duminecă“ din 10 Mărțișor a. c. precum și cea următoare: punem ceară de stupi intr'o cratiță, pe care o așeḑăm pe cărbuni ce ard fără pară; dacă s'a topit ceara bine, de-i subțire ca oleul, punem in cratiță tot pe atâta reșină neagră (ori de cea albă) sĕ se topească la olaltă cu ceara, după aceea punem terpentin cât ceară și tot amestecăm până sunt toate o amestecătură, in urmă mai punem și o leacă de sĕu. Dupăce s'au topit bine, turnăm amestecătura aceea ferbinte intr'un vas cu apă rece, unde se sleiește numai decât și se adună ca o turtă pe suprafața apei. Apoi ne ungem mânile cu unsoare și luăm de pe apă turta aceea și o frămêntăm bine in palme, ca se iasă apa din ea. După aceea, frĕmântându-o tot mereu, facem din ea drugi ca degetul de groși și lungi câte de un lat de mână, și-i infășurăm in hârtie, ca se remână alifia curată, neamestecată de praf ori pământ, ce s'ar lega lesne de ea, fiind foarte lipicioasă. De aceea ne și ungem mânile cu unsoare, ca se nu se lege alifia de ele.

Avênd dar atât pădureți, cât și crenguțe nobile, unelte și alifiă, putem incepe la altoit, după-ce a sosit vremea aceea. La noi têmpul altoitului prin copulare și in crepătură e luna lui Aprile, a altoitului in coajă e luna lui Maiu, ear ocularea o facem veara — cum vom vedea la timpul sĕu. Acum se vedem de aceste trei soiuri de altoire primăverii!

Toate incercările, cu bani, cu daruri, ca se audă ceva despre soartea lui și a lui Partenie nu s'au prins. Și ce se vorbea prin oraș numai îl intrista și mai tare.

... Ḑice, că turcii așteaptă numai pe Aga, comandantul cetății se re'ntoarne, căci numai el are putere pe moarte și viață, ș'apoi îi gata cu ei. Și eri s'a auḑit, că Dămian a lui Barbăroșie a fost mărturiă in cetate, și că l'ar fi scăpat gura că el a vĕḑut și cunoscut pe Nincu, când a pușcat pe turcul cel d'intâi.

Obercnezul se infioră și se scutură de groaza ce-'l prinsese la această veste.

— Ce ți-e omul! Știe că pe nedrept suferé un creștin, un frate al sĕu, și el aleargă ca se-l cufunde. Unde-'s vremile, când frate pentru frate sărea in foc? Eartă-l Doamne! Tot poporul are și mișei intr'ai sei, cari mai mult rĕu fac neamului lor, decât străinul; căci celui ce nu-i sfânt binele consângeanului sĕu, nu ține nici la lege, nici la cruce, nici la cinste, toate le pune jos pentru mârșavul sĕu scop. Eu mor cu ḑile, dar tot o sĕ se afle, ce a putut face acest spin rĕu din pădurea de stejari a neamului românesc sĕ impungă inima mâhnită a unui părinte amărît de moarte. Pentru ce a eșit din gaura netrebniciei sale această viperă, ca cu limba sa sĕ ascută paloșul crudului păgân, ridicat asupra capului fiiului meu iubit? Mare ești Doamne! Nu-i faptă rea in lume, care se nu iasă la lumina ḑilei. Soro! Eu vrĕu se mĕ pregătesc de moarte, mergi te rog până la părintele Moise, roagă-l se vină se mĕ impărtășască cu sf. cumineătură, căci in acea ḑi, in carea vor duce la perdere pe fiiul meu și mie mi se va stinge viața.

Baba Iosana eși și pe dungile sbîrciturilor din fața-i curgeau lacremile in șire pline.

— Și o se-l piardă, bombăni moș Belu singur. Doi turci au omorît când l'au prins, și cu Benga trei, căci și pentru moartea acestuia voește sĕ se resbune Asan, cel fără suflet.

Lătratul cânelui avisa apropierea cuiva. Bătu incet la ușă, și intră. — Era Niță Preda, prietenul cel mai bun, fratele de cruce al lui moș Belu; carele cum s'a re'ntors din drumul sĕu, după ce ș'a vĕḑut casnicii, intâia cale o făcu la moș Belu.

Fără o vorbă se inbrĕțișară și se sĕrutară prietenii bĕtrâni, și ḑicênd d'odată: „Ce mai faci“ sĕ uitară lung și cu intristare unul la altul, apoi se așeḑară la masă.

— Bine, că te-a adus Dḑeu, Niță, căci prin loviturile grele ale sorții și lipsit de toți prietenii și indeosebi de tine, ortacul meu din copilărie, cu care am impărțit și binele și rĕul, mĕ uscam pe picioare.

— M'am grăbit frate, ḑise Preda căci in Mehadica am auḑit de pĕțania tristă a lui Nincu.

— Ah, lase-mĕ, căci gândul la el și la Partenie, mĕ omoară, ḑise moș Belu. Impart cu tine durerea, și de m'ar lăsa, cu dinții le-aș rupe lanțurile robiei! — Dar cu vaete și amărăciune nu-i putem scăpa.

— Scăpa? oftă moș Belu, la scăpare mai gândești?

— Intărește-te prietene, nu pierde nădejdea; precum cred in Dḑeu, cred și in scăparea lor.

— Ce ḑici?

— Ḑic ce știu!

— Ce știi? Spune-mi intrebă moș Belu, cu ochii umeḑi. Dar mai bine .... lasă .... continuă apoi trist. Tu voești numai se mĕ mângă-i. Nu turna ulei pe focul durerii mele. Lasă-'l se ardă mai incet, tot îmi va mistui viața.

Sĕ nu vorbești intr'un ceas slab, rĕspunse Preda, căci ascultă: toate pregătirile de scăpare sunt gata; le-am vĕḑut cu ochii; auḑi? și mie doară, care in viață nu ți-am grăit nici-odată neadevĕrul, mie doară îmi veiu crede.

(Va urma.)

Prin copulare sĕ altoesc pomii cei mai tinĕri și mai subțirei cari sunt numai ca peana de scris de groși, mult ca degetul cel mic al omului. Copularea se face așa: Ciontăm pădurețul prin o tăietură curmedișă din jos in sus, la un lat de mână deasupra pământului, tot așa ciontăm și capĕtul cel gros al crenguței nobile, cât punênd tăietura acesteia pe a pădurețului se gândești că crenguța din păduret e crescută. Vĕdind că se potrivesc, ciontăm crenguța nobilă și din vêrf, ca se nu fie mai lungă de 2—3 muguri, apoi o potrivim pe păduret și o legăm. Dar cu ce? Când intrăm in grădina de pomi spre a incepe altoirea, in buzunar pre lângă cuțit, ceară, firez și crenguțe mai luăm și nescari zdremțe, cârpe subțirele, din cari sfâșiem petele și le ungem cu alifiă. Cu petele de aceste legăm altoiul copulat, după ce am aședat crenguța nobilă la păduret se fie ca crescută din el, ori cel puțin de o parte sĕ se apropie bine coaja la coajă. Legat odată altoiul copulat, e gata, îi punem un părușel pe care scriem numele soiului de altoaiă ce am pus și mergem la altul. — De sunt pomișorii sĕlbateci in scoala de semințiĭ, va se dică deși ca cânepa, nu-i altoim acolo, ci-i soatem, îi altoim in mână și apoi îi punem in locul anume pregătit pentru ei. In casul acesta, până incă a nu altoi, facem straturile unde se punem pomișorii scoși și altoiți, adecă: săpăm pământul adênc și bine, îl greblăm și facem straturi câte de 1 metru de late și pe fie care strat 2 rênduri de groape in depărtare câte de ½ metru una de alta. In groapele aceste punem pomișorii cei altoiți in mână, fie prin copulare fie prin altoitura in crepătură.

In crepătură altoirea se face tot pe timpul copulării. Aceasta este cea mai ușoară și mai veche metodă de altoire. Bĕtrânii nostri numai acest metod de altoire îl sciau. E și foarte simplu. Tăiem pădurețul cu ferestrĕul la inălțime de un lat de mână dela pământ, ori — de e pomul frumos și mai gros decât degetul cel mare — sus la 1½ metri dela pământ. Tăietura o netedim bine cu briceagul și apoi crepăm pădurețul frumos in doaue, dar crepătura se nu meargă mai afund de un deget. De e pomul gros in cât se incapă in el patru lăstari, atunci îl crepăm și cruciș. Crenguța nobilă trebue până 'ntraceea se fie făcută ic frumos la capĕtul cel gros și lăsată numai de 2—3 muguri de lungă. Icul crenguței nobile numai la o parte se desvoaltă de coajă, la ceea adecă, care vine in lăuntrul crepăturei, ear la partea ce vine la coaja pădurețului, se lasă și pe el coajă. Până punem mlădițele nobile in păduret, crepătura o ținem deschisă printr'un ic de lemn tare; după ce insĕ am pus crenguța nobilă, apoi scoatem icul cel de lemn și atât ranele pădurețului, crepătura, vêrful, cât și vêrful crenguței nobile, le ungem cu alifiă. Partea crepată a trunchiului o legăm apoi cu o cârpă și altuitura in crepătură e gata. Remâne numai se-i punem semnul cu scrisoarea, de unde se scim ce soiu de altoiu e. — Vedi bine, cu voia, nime nu va pune mĕr in pĕr și pĕr in mĕr, ci fel la fel.

Cu inceputul lui Maiu, colea când a dat mustul bine in pomi, se face altoirea in coajă. In coajă se altuesc cu deosebire pomii mai mari, cari-i altoim sus in coronă și sunt mai groși decât degetul cel mare al unui bărbat. Vișinii și cereșii mari in coajă se prind mai curund. Altoirea in coajă se face așa: Tăiem mai intâiu pădurețul ca la altoirea in crepatură, apoi netedim bine tăietura. După aceea ne facem crenguța nobilă așa, că tragem la capĕtul din jos a ei o tăietură ca la copulare, apoi increstăm pân la mĕduvă partea tăiată, ca se cadă din ea o aschiță, prin aceea am căpĕtat mlădița cu ic de o lăture. Dela icul acela nu despoiem coaja din dosul lui, ci o netedim frumos cu briceaga pe margini, apoi crestăm partea din sus a coajei pădurețului o leacă și o desfacem de către lemn prin un ic de lemn tare, ear scoțind icul, in locul lui vîrîm icul crenguței nobile, astfel ca el se fie acoperit de coaja pădurețului și sĕ se așeze bine pe păduret. De cere trebuința, punem in păduret 2—3 crenguțe nobile, ear dupăce le-am pus, ungem ranele cu alifie, infășurăm cârpă preste ele și altuitura e gata.

De insemnat este, că de se prind toate mlădițele altoite pe un păduret, la timp potrivit tăiem din ele și lăsăm numai câte cere trebuința, ca se nu fie prea multe și prea dese, că atunci nu se pot desvolta cum se cuvine. Ear la pomii ce-i altoim in coronă e bine se punem pari mai nalți de cât ei, ca paserile sĕ nu se așede pe crenguțele cele fragede și se le rumpă, ci sĕ se așede pe pari. Dacă insĕ pomul e mai nalt decât se-i putem aplica par, atunci giur-impregiurul crenguțelor altoite, legăm de păduret nueluțe din mătură, ca se scutească pe mlădițele cele fragede.

Aceste sunt modurile de altoire ce se practisează primăvara, aceste se le știe și practiseze fiecare econom deocamdată, ear la timpul sĕu vom vorbi și despre oculare, care este mai frumos mod de nobilitare a pomilor.

Acum, spre incheiare mai repetăm:

1) Unde numai avem loc gol se punem pomi;

2) Pomii se-i altoim, fie prin copulare, fie in coajă seau crepatură, după cum se aduce, dar nealtoiți se nu-i lăsăm, cu feluri bune, care le cunoaștem;

3) Prea deși se nu punem pomi, căci știți dicala: „rari dar mari!" adecă: de-i punem răruți, se fac mai mari și ei și și fructele lor se fac mai multe, mai frumoase și mai prețioase.

4) Ce-i prea mult — nu-i sănĕtos! Prea multe crengi deci nu-i bine se lăsăm, că atunci ele se impedecă una pe alta in desvoltare și nu produc cum se cade.

5) Cuiburi de omide, crengi uscate, scoarță crepata nu vom suferi pe pomi.

6) Cine vrea se aibă pomi frumoși, nu numai că nu va pune capra grădinar, dar va inchide grădina așa, ca nici un animal se nu intre in ea, căci toate animalele fac stricăciune pomilor: vitele rod din crengi, oile și caprele rod crengi și coaja dela cei tinĕri, porcii scurmă la rĕdăcinele lor, găinele pot rupe crenguțele cele fragede de curund altoite.

7) Pagiștea de lângă trupina pomului se fie tot spartă ca se poată intra apa și nutremêntul la rĕdăcină.

8) Printre pomii mari imprăștiem toamna gunoiu, ear primăveara îl adunăm frumos cu grebla la un loc, cel ce nu ar fi intrat in pământ, ori că astupăm cu el vre-o groapă, de avem in grădină.

Pe aceasta cale vom avea pomi buni, frumoși și sănĕtoși.

Se mai știm ceva despre altoit:

De voim se avem pomi frumoși și buni, trebue se mai știm ce crenguțe nobile in ce pădureți se punem.

Dacă voim a cultiva meri mari, atunci mlădița nobilă o punem in mĕr comun; de voim insĕ a cultiva meri pitici — punem mlădița nobilă in mĕr de paradis, in mĕr gutui ori in mĕr dulce, orzin. Peri mari vom avea, de vom pune mlădița nobilă in peri comuni; perii pitici se cultivă altuind cu mlădiță de pĕr in pĕr, gutui ori in spinul alb (păducel). Cireșii se altuesc in cireși sĕlbatici, vișinii in vișini sĕlbatici, prunii in pruni grași, apricozii in pruni grași, piersecii in pruni grași. — i.

*

Cultivarea gutâilor. Gutâile nu au fost aprețate după merit multă vreme. Intre micile delicatese, ce ni le ofere grădina, gutâia e fără indoială cea dintâiu, și puțini sunt cărora sĕ nu le placă gustul gutâilor, numai dacă le au gustat odată. Lictarul de gutâi e cercat și de domni și doamne, vedi bine cel pregătit cu zăhar. Dar și pentru casa omului muncitor sunt bune gutâile, parte ca amestecate in alte lictare de poame, parte că se păstrează timp indelungat și sunt bune coapte ori fierte.

Mulți grădinari și posesori nu sĕ pot impăca cu cultivarea gutâilor in grădini, de și n'ar avea causă de a le delătura; ear unii le dau in grădini locul cel mai puțin potrivit. Știut este că aceasta tufă fructiferă e adusă aci din ținuturile sudice, deci in grădină le dau locul cel mai cald, care de regulă și este cel mai uscat. Și aci zace greșala! In locul uscat priește gutâiului rĕu și rĕmân mici și lemnoase. Tufa gutâiului pretinde loc umed, strat adênc și 'i priește foarte bine unde rĕdăcinile sĕ intind in straturi apătoasĕ. Nici când n'am avut gutâi așa frumoase, ca pe unele tufe ce le aveam pe țermurele unei ape, abia un metru dela apă. Gutâiu nu sĕ ferește de pământul bine cultivat, dar produce bine și in locul prundos, numai sĕ fie afênat și umĕd; că afênarea pământului e o condiție de căpetenie pentru buna creștere, căci gutâiul are puține rĕdăcini lemnoase, dar multe de cele subțiri, ațoasĕ. La sădirea gutâilor trebue sĕ facem groape adênci și largi cari apoi sĕ astupă cu pământ bun și gras.

După natura ei, tufa gutâiului se formează rotundă, mai mult in laturi, decât in sus și din rĕdăcină dau mai multe trupini, din cari insĕ nu lăsăm mai multe de trei, căci la din contră ar fi coroana prea deasă. De nu ne convine forma aceasta naturală a lui, îl putem forța, prin dese curățiri, sĕ crească ca piramidă, crescând adecă numai un trunchiu nalt, prin ce forțăm și productivitatea. De regulă se lasă gutâii a crește ne ciontați, cu tufe, curățind numai din lăuntrul coronei crengile prea multe, cu deosebire cele mai mici care indeasă corona. Dacă insĕ tufele produc fructe prea mici, atunci îi ciontăm până aproape de pământ; prin aceea vor căpĕta crengi mici puternice, vom lăsa mai puține, care apoi vor produce bine și fructe bune. In iarna anului 1870—1871 au degerat o mare parte de gutâi in Germania, dar tăiate chiar de lângă pământ, au dat lăstari puternici, cari după 3—5 ani au prins a produce foarte bine, dupăce sĕ curățiră cu ingrijire și sĕ lăsară numai puțini trunchișori in o tufă.

In lemnul gutâilor sĕ pot oltoi crenguță de mĕr ori pĕr (dupăcum a fost și trunchiul: mĕr ori pĕr, gutâiu). Prin aceasta oltoire căpătăm pomii pitici, cei atât de frumoși și buni. — i.

Têrgul de producte.

In piaţele din ţĕrile esterne comerciul nu mai stagnează şi se ivesc semne mai vii de indreptare.

In piaţa din B p e s t a comunicaţiunea şi comerciul a fost puţin mai bun in sĕptĕmâna trecută. Speciele de grâue principale se căutau, totuş nu se prea urcară in preţuri. Cu atât mai bine au fost căutate şi plătite nutreţurile.

G r â u curat s'a adus puţin la têrg, nici era prea căutat. In sĕptĕmâna aceasta morile au favorisat puţin grâul de provenienţă indigenă, grâul străin nu prea era. Circulaţiunea sĕptĕmânei sĕ urcă la 90,000 măj metrice.

O v e s u l. A fost mai puţin căutat. S'au vêndut vr'o 4 mii de măji metrice şi se plătea, amĕsurat cualităţii, cu 6 fl. 79 cr. — 7 fl. 45 cr. per m. m.

C u c u r u z u l, s'a susţinut in preţ, in fine s'au vêndut cu 4 fl 89 cr.—4 fl 96 cr. Cucuruzul nou in Steinbruch lângă Bpesta se cumperă dacă este uscat cu 4 fl 70—5 fl 13 cruceri.

G r â u l este fluctucant. Preţurile variau cu 7 fl 15—7 fl 48 cr.

S ĕ c a r a incă sau căutat, cumpĕrătorii erau puţin reservaţi; din afară n'au sosit multe comande. Cu totul a fost o circulaţiune de 4000 măji metrice, iară preţul se stăbili in fine cu 5 fl. 60 cr. — 6 fl. 05 cr.

S ĕ c a r a de primăvară se da cu 5 fl. 56 cr. — 5 fl, 70 cr. in fine insĕ remase cu 5 fl. 70 cr. 6 fl. 06 cr.

O r z u l de nutreţ şi de fabrici a remas staţionar cel ungar cu 5 fl. 70 cr. — 5 fl. 90 cr. cel din esterne nu era mai scump şi se lua in fine cu — 4 fl. 70 cr. cu vamă cu tot.

P ă s t ă i o a s e. Nu se prea căutau din afară; preţurile erau: P ă s u l a puţin căutată măre albă 5 fl. 50 cr. rotundă 6 fl. 25 cr. sură 5 fl. 50 cr. pistriţă 4 fl. 75 cr. pitică 7 fl. cr. M a z e r e 8 fl. 25 cr. — 9 fl. 50 ungară despoiată 16 fl. 10 cr. L i n t e, slab căutată, soiul mai slab 9 fl. mai bun şi despoiat, amĕsurat soiului şi mărimei până la 20 fl. M a c sur 28 fl. vênĕt 32 fl. C h i m i n, din ţară nu este, cel ollandez 38 fl. (Toate se pricepe, per 100 kilogramuri).

S ĕ m ê n ţ u r i. Sĕmênţă de trifoiu 70—72 fl. de luţernă 64—68 fl. măzĕriche 8 fl. 25 cr.— 8 fl. 75 cr. mohor 8 fl. 00 cr. — 8 fl. 50 (tot per 100 Kilogr.), de I i n 11 fl. 00 cr. — 12 fl. 50 cr.

G o g o a ş e 10 fl 50— 12 fl 75.

V i c t u a l i i. Preţurile preste tot scad incă la cei mai mulţi articoli. Gâsce 3 fl. Găine 80 cr. — 90 cr. — 1 fl. 40 cr. Coponi 1 fl. 80 cr. şi 2 fl. 60 cr. Ciurcan 5 fl. 50 cr. = 6 fl. 50 cr. Reţe 2 fl. 20 cr. — 2 fl. 50 cr. per păreche en gros.

O a u ĕ, 50 până 52 dărabe 1 fl.

C a r t o f i (crumpiri, baraboi, mere de pămênt) au cădut şi 50 cr. la maja metrică: s'au vêndut galbini cu 2 fl. 00 cr. rosa 1 fl 80 cr. ca covrigii 3 fl 50 de fabrică 0 fl. 80 cr.

P r u n e sêrbeşti 8 fl. 30— 19 fl 20 cr. bosniace 9 fl. 37 cr. — 22 fl. 30 cr. — Lictar, 12 fl. 94 cr. — 14 fl. 50 cr. — M i e r e a destilată cu 33 fl. — C e a r a, slab s'au căutat.

C e a p a in cuantităţi mari a remas cu a 6 fl. — A i n l 40 fl (per 100 Kilogr.)

L â n a. Têrgul a fost bine cercetat, comunicaţiunea mai viuă ca in sĕptĕmână trecută. Lână de vară brută 91 fl. vênĕtă mai slabă 89 fl. mai bună 114 fl. defecţuoasă 75 fl.

C a r n e a d e v i ţ e l. Têrgul bun. Tendenţa tare. Viţei vii 36 cr — 42 cr. tăiaţi 38 cr. — 52 cr. per Kilog. nesocotită darea de consum. — Mieii se ţin 5 fl 48 cr. — 7 fl 40 cr. părechia.

P o r c i i 44—52 cr. de chilă.

U n s o a r e d e p o r c 52 fl. 50 cr. Clisă (slanină, lard) 44 fl. — 48 fl 56 cr. amĕsurat cualităţii.

P i e i b r u t e. In sĕptĕmâna trecută s'au vêndut mai cu seamă piei de oaie, anume 8000 dărabe sêrbeşti cu 67 fl. — 4000 ardeleneşti cu 64 fl. şi 2000 macedonene cu 105 fl. per 100 kilograme.

Bursa de Budapesta din 4 Aprile 1894.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000	4%	118.60
" " " " 10.000	4%	—.—
" " " " pr. 31 Mart.		118.30
" " coroane ung.	4%	95.40
" " " " pr. 20 Mart.	4%	95.10
Obl. căilor fer. orient. 1876	5%	124.—
" " " de stat, 1889, aur.,	4½	127.50
" " " " " " arg.	4½	103.—
Obl. cu premii ung., 100.		153.50
" " " " 50,		153.50
Obl. de desdaun. regal., am., ung.,	4½%	101.—
" " " " croate	4½%	102.—
Bonuri rur. ung.	4%	96.—
" " croate	4%	99.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	145.50
" hipot. croate, 100.,	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni, 100,		—.—
Datoria de stat com.. hărtia, Mai-Nov.	4²/₁₀	98.50
" " " " " Febr.-Aug.	4²/₁₀%	98.50
" " " " arg. Jan.-Jul.	4²/₁₀%	98.50
" " " " " Apr.-Oct.	4²/₁₀%	98.50
Renta de aur austr.	4%	119.75
Datoria de stat austr. 1854. 250,	4%	150.—
" " " " 1860, 500	5%	147.—
" " " " 1860, 100	5%	159.50
" " " " 1864, 100		198.—
" " " " 1864, 50		198.—
Obl. oraş. Budapesta 1890	4½%	101.50
Obl. c. fr. bulg.	6%	119.—
" cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	38.—
" " " " " " (stamp. austr.)	3%	39.—
" soc. p. reg. Temeş-Bega	5%	105.—

B a n c e.

Banca anglo-austriacă 120	154.—
" pe acţii Budapestană 100	128.50
" " " a capitalei I emis. 100	94.—
„Hermes" intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumana 80	120.50
" " " gen. ung. 200	—.—
" " " " " din 31 Mart.	442.—
" " " pe acţii Budast. 50	54.50
" " " austriacă 160	—.—
" " " " din 4 Apr.	368.50
" industrială I ung. 150	215.—
" " şi comerc. ung. 100	—.—
" " " " " din 31 Mart.	114.—
" croat-slavon. 100	—.—
" de credit ung. 200	119.—
" " " " vechiă 100	—.—
" " " " II. emis. 31 Mart.	237.50
" comercială ung. pestană 500	1124.—
" com. şi industr. bpestană 100	—.—
" de credit fonciar centrală 500	590.—
" croată de escompt 200	—.—
" de escompt şi zarafiă ung. 400 K.	—.—
" " " " " 31 Mart.	246.—
" austro-ungară 600	1034.—
" „Unio" 200	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina", inst. de econ. 5%	102.50
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	100.—
" " " " " 5%	101.—
" " " " " 5½%	101.—
" de credit ardeleană 5%	100.—
" " " " 4½% 40 ani	99.—
" " " " 4½% 50 ani	98.50
" credit fonc. din Sibiiu 5%	102.50
" " " " " 5½%	—.—
" " " " " 6%	—.—
" " " " " 4½%	100.50
" gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani	—.—
" " " 106 5% 40 ani	—.—
" " " " III. emis. 5%	102.50
" " " " IV. emis. 4½%	100.50
" I. de credit din Timişoara 5%	102.—
" I. " " " " 4½%	99.50
Imprumut. bancii ung. hipotec. 4%	128.—

Sorţuri private.

Imprumutul oraş. Viena din 1874, 100	178.50
Sorţuri din Buda 40	63.—
" " " st. austr.	65.—
Sorţuri reun. „Io-sziv" 2	3.30
" " " austr.	3.60
" crucea roşie 5	12.50
" " " austr.	13.50
Obligaţiunile basilicei 5	—.—
" " bpestan	10.75
" " austr.	11.—
" crucea roşie italien. 25 lire	12.50
" " " " austr.	13.50
Instit. de cred. austr. 100	200.—
Crucea roşie austr. 10	19.50
Sorţi Pálffy 40	58.50

Monede.

Galbenul ces. şi reg. tesc.	5.90
" " " " verig	5.82
" austr.-ung. de 8 fl.	9.92
" de 20 franci	9.92
20 marce	12.22
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. şi ung.	—.—
100 marce germ. in papir	61.15
" " " de bancă pr. 31 Mart	61.05

Bursa din Bucuresci pe diua de 3 Aprile 1894.

E F E C T E	Dobêndă	SCADENTA CUPOANELOR	OFERITE cu bani gata
IMPRUMUTURI DE STAT ROMANE			
Rentă perpetuă	5%	Apr.—Oct,	102½
" amortibilă	5%	Apr.—Oct.	98⅛
" " din 1892	5%	Ianuarie Iulie	97
" " " 1893	5%	Ianuarie Iulie	97
" " 32½ mil.	4%	Ianuarie Iulie	83½
" " 50 mil.	4%	Ianuarie Iulie	83⅗
" " 274 mil.	4%	Ianuarie Iulie	85½
" " 45 mil,	4%	Iunuarie Iulie	83¾
Obl. căilor fer. rom. (conv. Schuldverschreibung)	5%	Ianuarie Iulie	—
Obl. de Stat (conv. rur)	6%	MaiuNoembre	102
" casei pens. a 300 leĭ	10	MaiuNoembre	282
IPMRUMUTURI DE ORASE			
Obl. ale com. Bucuresci 1883	5%	Ianuarie Iulie	86¾
" " " " 1884	5%	MaiuNoembre	—
" " " " 1888	5%	Iun.—Dec.	—
" " " " 1890	5%	MaiuNoembre	88¼
IMPRUMUTURI DE SOCIETATI			
Scris. func. rur.	5%	Iulie Ianuarie	92⅜
" " urb. Bucuresci	7%	Iulie Ianuarie	101¼
" " " "	6%	Iulie Ianuarie	100
" " " "	5%	Iulie Ianuarie	86³/₂
" " " Iaşi	5%	Iulie Ianuaríe	79¼
Obl. soc. de basalt	6%	Iulie Ianuarie	92

ACTIUNI	Ultim divid.	Valoarea Nominala	
Banca naţ. a Rom.	86	500	—
Soc. de asig. Dacia-Rom.	35	200	—
" " " Naţionala	36	200	—
" " " Patria	—	100	—
" rom. de construcţiuni	15	200	—
" de basalt	30	250	—
„pentru fabr. hârtiei	—	100	—

MONETE	OFERITE cu bani gata
Napoleonul	—
Galbenul austriac	—
Coroana germană (marca)	—
Lira sterlină	—
Lira otomană	—
Imperialul rusesc	—
Florinul austriac de hârtie	—
Rubla de hârtie	—
Aur contra argint (agiul)	0%

C E R E A L E	Greutatea in libre	OFERITE hectolitrul
Grâu	60	8
Porumb	60	5·75
Secară	—	—
Ovĕs	—	—
Orz	—	—
Rapiţă	—	—
Fasole	—	—

S C H I M B	CURSUL
Londra . . cek	25.23
" . 3 lnni	25.12
Paris . . cek	100.20
" . 3 luni	99.70
Francia . cek	—
" . 3 luni	—
Viena . . cek	202¾
" . 3 luni	200½
„nap. (scurt)	—
Berlin . . cek	123.40
" . 3 luni	122.90
Germania . cek	—
" 3 luni	—
Amsterdam 3 luni	—
Petersburg 3 luni	—
Belgia . 3 luni	99.50
" . (scurt)	—
Elveţia . 3 luni	—
Italia . . 3 luni	—

Invitare la prenumerațiune.

„Foaia de Dumineca" a ḑiarului „D r e p t a t e a", apare odată pe sĕptĕmână in estensiune de cel puțin 8 pagine cu ilustrățiuni, este intocmită pentru trebuințele țĕranului român și costă

pe un an fl. 2
pe ½ an fl. 1

(„Dreptatea" care apare in fiecare ḑi de lucru costă 1 fl. pe lună, 12 fl. pe an. Cine abonează „Dreptatea" capetă și „Foaia de Dumineca" gratuit).

Abonamentele se fac mai cu inlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonenți sunt rugați a insema pe cuponul mandatului foaia și timpul pentru care trimit abonamentul, precum și adresele lor c o r e c t și l e g i b i l.

Adresăm inteligințeí noastre rugarea, se binevoiască a recomânda poporului de la țară abonarea acestui organ menit a contribui la educățiunea politică, culturală și economică a poporului român.

Abonamentele se trimit la adresa Administrațiunei ḑiarului „D r e p t a t e a" in Timișoara. (Temesvár, Stadthausgasse Nr. 4.)

Administrațiunea.

Bursa de bucate din Budapesta

De la 5 Aprilie 1894.

Grâu de primavară	fl. 7.18 —
„ „ toamnă	fl. 7.42 —
Ovĕs de toamnă	fl. —.— —
„ de primavară	fl. 7.09 —
Cucuruz per Mai—Iuni	fl. 4.92 —
„ „ Iul.—Aug.	fl. 5.09 —

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 5 Aprilie 1894.

După notările societății „Lloyd" din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 76 chilog. per 100 chilog.	6.42—6.75
„ „ 77 „ „ 100 „	6.75—6.80
Sĕcară „ „ „ „ 100 „	5.—5.10
Orz „ „ „ „ 100 „	6.—6.40
Ovĕs, venturat per 100 chilogr.	6.30—6.40
Cucuruz, nou „ 100 „	4.05—4.10